

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Viktora Kučery a Mgr. Ing. Veroniky Baroňové v právní věci žalobce: **Q. H. N.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, 110 00 Praha 1, proti žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 5. 2019, č. j. 17 A 62/2019 - 32, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2019, č. j. CPR-9508-3/ČJ-2018-930310-V223. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatele a potvrdil rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 2. 2. 2018, č. j. KRPK-74010-60/ČJ-2017-190026, kterým bylo rozhodnuto o správním vyhoštění stěžovatele podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), v délce 1 roku.

[2] Společně s kasační stížností podal stěžovatel návrh na přiznání odkladného účinku podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Návrh stěžovatel odůvodnil tím, že pobývá na území České republiky 19 let, sdílí zde společnou domácnost se svou manželkou T. B. H. a dvěma nezletilými dcerami, přičemž jak manželka, tak dcery mají v České republice povolen trvalý pobyt a jsou na stěžovateli existenčně závislé. Nepřiznáním odkladného účinku by bylo zásadním způsobem zasaženo do života stěžovatele a jeho práva na soukromý a rodinný život, jakož i do soukromého a rodinného života jeho rodiny. Současně pak poukázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100, ze kterého

vyplývá, že nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, může spočívat také v porušení práva na spravedlivý proces.

[4] Žalovaný k návrhu na přiznání odkladného účinku poznamenal, že stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti, kterými by odůvodnil nutnost jeho přiznání.

[5] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[7] Důvody existence nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou zásadně individuální a jsou závislé na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a osvědčit vznik újmy má proto stěžovatel zpravidla poukazem na konkrétní skutkové okolnosti případu. Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci, z obsahu spisového materiálu, případně z vyjádření účastníků řízení o kasační stížnosti. Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelem a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[8] Nejvyšší správní soud připomíná, že nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, je v případě uložení správního vyhoštění zřejmá již ze samotné povahy takového rozhodnutí. V usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 - 25, konkrétně uvedl: „*[J]e-li tedy přezkoumáváno rozhodnutí příslušných správních orgánů o správním vyhoštění, je újma, brozící stěžovateli z jeho výkonu, zřejmá ze samotné povahy tohoto rozhodnutí. To platí přinejmenším, pokud jde o zajištění práva na spravedlivý proces a práva na respektování soukromého života. K tomu musí soud přihlídnout i tehdy, jestliže stěžovatel v žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti netvrdí konkrétní skutkové okolnosti svého případu ani nenavrhuje důkazy k jejich prokázání.*“

[9] Ve stěžovatelově případě je zásah do práva na soukromý a rodinný život zřejmý také z obsahu spisového materiálu, ze kterého vyplývá, že stěžovatel pobýval na území České republiky od roku 2002 do ledna roku 2017 na základě povolení k trvalému pobytu (toto povolení bylo později z důvodu odsouzení stěžovatele zrušeno a k jeho vycestování byla stanovena lhůta 30 dnů). Stěžovatel žije v České republice se svou manželkou T. B. H. N. a dvěma nezletilými dětmi, přičemž jak manželka, tak dcery mají v České republice

pokračování

povolen trvalý pobyt. Lze proto dojít k závěru, že má na území České republiky vytvořeno rodinné a sociální zázemí.

[10] Současně by stěžovatel v případě nepřiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti nemohl své zájmy náležitě hájit, neboť by nemohl vstupovat v řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu konkrétní pokyny pro výkon zastoupení apod., což jsou podstatné aspekty práva na spravedlivý proces (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100).

[11] Nejvyšší správní soud posoudil žádost o přiznání odkladného účinku i z hlediska zbývajících podmínek stanovených v § 73 odst. 2 s. ř. s. Z řízení před správním orgánem, soudem, ani z jiných okolností, přitom nelze dovodit, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám. Lze proto dojít k závěru, že by újma hrozící stěžovateli v důsledku nepřiznání odkladného účinku byla nepoměrně větší, než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku jeho přiznání.

[12] K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 - 25, když dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážít intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“.

[13] V případě stěžovatele nelze přehlédnout, že důvodem pro zrušení povolení k trvalému pobytu byla skutečnost, že se opakovaně dopouštěl trestné činnosti, která spočívala v nedovolené výrobě a jiném nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy. Stěžovatel však z území České republiky ve lhůtě stanovené v rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu nevycestoval, na základě čehož žalovaný rozhodl o správním vyhoštění. Riziko narušení veřejného zájmu tedy ve stěžovatelově případě rozhodně není zanedbatelné. Nejvyšší správní soud však na druhou stranu zohlednil, že doba, po kterou stěžovatel pobýval na území České republiky neoprávněně (po uplynutí lhůty k vycestování stanovené v rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu), byla pouhý jeden den. Stěžovatel se první den poté, co lhůta k vycestování uplynula, dobrovolně dostavil na Policii České republiky, krajské ředitelství policie Karlovarského kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytových agend, pracoviště Sokolov. Ihned pak bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění. Stěžovatel (přestože se dopouštěl trestné činnosti) nebyl vyhoštěn z důvodu možného ohrožení bezpečnosti státu nebo důvodného nebezpečí, že by při pobytu na území mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek, ale proto, že neprokázal, že na území České republiky mohl pobývat po dobu, po kterou je na tomto území oprávněn pobývat přechodně bez víza nebo na krátkodobé vízum [§ 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců].

[14] Stěžovatel dále v kasační stížnosti namítá, že žalovaný ani soud se dostatečným způsobem nevypořádali s otázkou přiměřenosti dopadu napadeného rozhodnutí do stěžovatelova práva na soukromý a rodinný život. Kasační stížností tedy namítá, že rozhodnutí, kterým mu bylo uloženo správní vyhoštění, je nezákonné, nepřezkoumatelné a je založeno na nedostatečném zjištění skutkového stavu. S ohledem na skutečnost, že rozhodnutí o přiznání odkladného účinku je pouze dočasné povahy a nelze jím předjímat rozhodnutí ve věci samé, a fakt, že stěžovatel pobýval na území České republiky neoprávněně pouze jediný den, tak Nejvyšší správní soud uvážil, že setrvání stěžovatele v České republice po dobu řízení o kasační stížnosti lze tolerovat.

[15] Nejvyšší správní soud také zohlednil skutečnost, že § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců přiznává žalobě proti rozhodnutí o správním vyhoštění odkladný účinek ze zákona (s výjimkou případů vyhoštění cizince z důvodu ohrožení bezpečnosti státu). Zákonodárce tak sice neučinil (na rozdíl například od věci mezinárodní ochrany) též ve vztahu ke kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu ve věcech správního vyhoštění. Nejvyšší správní soud má ale za to, že i zde je to nezbytné pro ochranu práv žalobce, a to nejen pro možnost účasti žalobce na samotném řízení o kasační stížnosti, ale zejména v případě, že by věc byla zrušena a vrácena krajskému soudu, případně žalovanému. Kasační soud při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku však nemůže předjímat, že k takové situaci na základě věcného přezkumu napadeného rozhodnutí krajského soudu nemůže dojít.

[16] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. S ohledem na skutečnost, že žalobě proti rozhodnutí o správním vyhoštění je odkladný účinek přiznán ze zákona, postačí v daném případě, že se přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti právní účinky přezkoumávaného rozsudku krajského soudu, neboť tím se fakticky dočasně obnovuje odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí žalovaného.

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 15. srpna 2019

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu